

Motion till riksdagen 2025/26:3882

av **Martin Ådahl m.fl. (C)**

med anledning av skr. 2025/26:83 Riksrevisionens rapport om statens arbete med Agenda 2030

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen måste presentera en tydlig och långsiktig strategi för Sveriges genomförande av Agenda 2030 med konkreta prioriteringar och handlingsplaner som besvarar Riksrevisionens kritik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Centerpartiet konstaterar med djup oro att Riksrevisionens rapport utgör en förödande kritik mot regeringens klimat- och miljöpolitik. Att statens arbete med den globala Agenda 2030 bedöms av Riksrevisionen som ineffektivt är ett allvarligt underbetyg. Trots att Sverige vid starten rankades mycket högt globalt har framstegen stått stilla alldeles för länge. Riksrevisionen pekar tydligt på att regeringens brist på tydlig inriktning, otillräcklig styrning av myndigheter och undermåliga uppföljning har bidragit till detta misslyckande.

Regeringens svar är dessvärre ett uttryck för ansvarsflykt. Att avfärda Riksrevisionens djupgående analys med en ”delvis annan bedömning” och att anse rapporten ”slutbehandlad” utan att vidta mer än ett internt förtydligande av ansvarsfördelning är inte bara nonchalant, utan riskerar att ytterligare förvärra situationen. Särskilt anmärkningsvärt är att regeringen väljer att inte ta upp och bemöta de ekonomiska konsekvenserna av sin passivitet. Att missa Agenda 2030-målen är inte bara ett moraliskt eller miljömässigt misslyckande, utan även ett ekonomiskt misslyckande. Det hotar Sveriges konkurrenskraft, vår innovationsförmåga och vår position som en ledande grön ekonomi.

Centerpartiet har länge varnat för den inriktning regeringens politik har tagit. Riksrevisionens rapport bekräftar det som Klimatpolitiska rådet och Finanspolitiska rådet tidigare framhållit: Regeringens politik ökar utsläppen och bromsar klimatomställningen. Den skrivelse som regeringen nu presenterar är ytterligare ett bevis på en handlingsplan utan faktisk handlingskraft – en skrivbordsprodukt utan förmåga att påverka klimatet eller stärka Sveriges ekonomi.

Regeringen har under sin tid vid makten aktivt arbetat för att demontera viktiga styrmedel för klimatomställningen. Sänkta bränsleskatter har i praktiken gynnat storstäderna snarare än de bilberoende på landsbygden, klimatbonusen för miljöbilar har avskaffats och stödet till kollektivtrafiken har minskat. I stället för att främja den gröna omställningen har regeringen med sin politik gjort det ”smutsiga billigare och det hållbara dyrare, svårare och långsammare”. Resultatet är ett fördjupat beroende av fossila bränslen från icke-demokratiska länder, vilket både ökar utsläppen och försvagar Sveriges energisäkerhet.

Centerpartiet menar att en aktiv och framåtblickande klimatpolitik är den bästa jobbskaparpolitiken. Den gröna omställningen är en historisk möjlighet för Sverige att bygga välbefinnande, skapa nya arbetstillfällen och stärka vår position internationellt. Det kräver dock ett politiskt ledarskap som vågar peka med hela handen mot grön industri och lägre utsläpp.

Vi tror på en politik som driver grön tillväxt och bygger ett starkt och hållbart Sverige. Det förutsätter investeringar i den gröna omställningen med fokus på innovation, elektrifiering och cirkulär ekonomi – och det måste komma hela landet till del.

Riksrevisionens granskning blottlägger att regeringens styrning av Agenda 2030-arbetet varit ryckig och otydlig. Att ambitionsnivån dessutom sänkts markant är mycket bekymmersamt. Myndigheterna har inte fått tydliga förutsättningar att bidra till målfyllnaden och arbetet med samstämmighet har försvagats. Det är oacceptabelt att regeringen inte ens följer upp sina egna mål och att riksdagen därmed får en ofullständig bild av Sveriges utveckling.

Centerpartiet menar att politiken måste skapa tydliga och långsiktiga förutsättningar för det nödvändiga omställningsarbetet. Vi kräver att regeringen gör en tydlig prioritering av Agenda 2030-arbetet och kommunicerar en klar inriktning till myndigheter och aktörer. Myndigheternas ansvar för genomförandet av Agenda 2030 måste förtydligas och de behöver få den styrning och de resurser som krävs för att omsätta målen i konkret handling. För det behövs att en robust och samlad uppföljning av Agenda 2030-målen säkerställs, så att både allmänhet och riksdag får en relevant bild av Sveriges framsteg. SCB:s uppdrag att utveckla nationella indikatorer måste återupptas och finansieras långsiktigt. Regeringen behöver aktivt analysera och rapportera om målkonflikter och synergier för en samstämmig politik. Detta är avgörande för att undvika att vinster inom ett område leder till negativa konsekvenser inom ett annat.

Den enda vägen framåt för Sverige är att se den gröna omställningen som den möjlighet den är: en väg till innovation, nya jobb och ett mer hållbart samhälle. Det kräver ett politiskt ledarskap som är redo att agera – inte ett som duckar för kritik och skjuter nödvändiga reformer på framtiden.

Martin Adahl (C)

Ulrika Liljeberg (C)

Anders Karlsson (C)